

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Ontwikkelingen A58

Geachte raadsleden,

Inleiding / aanleiding

De A58 heeft een grote impact op Oirschot. Denk hierbij aan invloed op de gezondheid van onze bewoners, overlast door sluipverkeer door onze kernen en beperkingen voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw aan Den Heuvel. Anderzijds draagt de A58 ook bij aan een goede bereikbaarheid van onze mooie gemeente.

In mei heeft u een terugkoppeling gekregen van de ingehuurd lobbyiste. Daarbij heeft u ons verzocht om een strategievoorstel aan uw raad voor te leggen. In de afgelopen maanden is er echter een aantal ontwikkelingen op dit dossier, waarover we u met deze raadsinformatiebrief eerst willen informeren. Dit doen we aan de hand van de drie voor Oirschot belangrijkste opgaven met betrekking tot de A58:

1. de verbreding van de A58 Eindhoven – Tilburg (InnovA58);
2. de renovatie en vervangingsopgave voor het viaduct over het Wilhelminakanaal; en
3. de geluidsopgaven ter hoogte van Oirschot, inclusief de woningbouwopgave bij Den Heuvel.

Hieronder lichten we deze opgaven één voor één toe om te eindigen met de onderlinge samenhang.

De verbreding van de A58 (InnovA58)

Al sinds 2012 wordt gesproken over de verbreding van de A58. Al die jaren is ook gelobbyd voor een aquaduct ter hoogte van Oirschot. In 2015 is door de minister echter gekozen voor een verbreding naar 2x3 rijstroken op de huidige hoogteligging. De argumenten voor dit laatste waren dat een aquaduct geen verbetering betekent van de doorstroming en de hoge meerkosten hiervan. Een standpunt waarop ondanks onze inspanningen tot op heden geen verandering is gekomen.

Op dit moment ligt de verbreding van de A58 stil. De redenen hiervoor zijn met name de stikstofproblematiek en capaciteitsgebrek bij Rijkswaterstaat. InnovA58 is wel één van de door te starten projecten bij een oplossing voor de stikstofproblematiek. Aanvankelijk was er ook sprake van een financieel tekort voor de verbreding, maar dat is inmiddels afgedekt door het ministerie van Volkshuisvesting, exclusief aquaduct. Samengevat is er op de korte termijn geen zicht op een doorstart van InnovA58. Het is daarom reëel om te verwachten dat de daadwerkelijke verbreding op zijn vroegst pas richting 2035 zal plaatsvinden.

Deze vertraging heeft verschillende (procedurele) gevolgen. Een oplossing voor het sluipverkeer door onze kernen laat bijvoorbeeld langer op zich wachten. Ook valt de verbreding nu onder de nieuwe Omgevingswet, zodat een deel van de eerder uitgevoerde onderzoeken en analyses opnieuw moeten of minimaal geactualiseerd moeten worden.

Sinds de vaststelling van het voorkeursalternatief in 2015 maakt de Brainportregio bovendien een grote economische en ruimtelijke groei door. Bij de keuze voor 2x3 is destijds geen rekening gehouden met de effecten van deze schaa sprong. Dit roept de vraag op wat deze schaa sprong betekent voor de in 2015 gemaakte keuzes voor de A58, voldoen deze nog wel?

Het viaduct over het Wilhelminakanaal

Al vanaf het begin wordt binnen InnovA58 gesproken over het viaduct over het Wilhelminakanaal. Dit viaduct is in zijn huidige vorm een landschappelijke, ecologische, sociale en verkeerstechnische barrière aan de westkant van het dorp. Vanuit de samenleving zijn verschillende ideeën ingebracht over hoe met dit viaduct om te gaan.

Tot voor kort was het uitgangspunt binnen InnovA58 dat de noordelijke rijbaan van het huidige viaduct behouden blijft bij de verbreding; de verbreding vindt immers aan de zuidelijke rijbaan plaats. Inmiddels is echter duidelijk geworden dat de technische staat zo slecht is dat het gehele viaduct inclusief de fundering moet worden vervangen. Daarbij moet het viaduct naar de huidige maatstaven op orde worden gebracht. Dit betekent onder andere een grotere overspanning en dus meer ruimte onder het viaduct voor het inpassen van de gemeentelijke infrastructuur. Ook zal de brug ongeveer 65 cm hoger moeten worden in verband met de in de toekomst gewenste doorvaarthoogte, hetgeen een (visuele) impact op de omgeving zal hebben.

In de door Ipv Delft uitgevoerde quickscan naar de ongelijkvloerse kruising van het Wilhelminakanaal is uitgegaan van een kostenraming op basis van een aangepast bestaand viaduct (aan de noordzijde) met daarnaast een nieuw viaduct aan de zuidzijde. Nu het huidige viaduct geheel moet worden vervangen is er naar onze mening sprake van nieuwe omstandigheden om het gesprek met het ministerie aan te gaan.

Op dit moment onderzoekt Rijkswaterstaat de resterende levensduur (hoe lang kan het viaduct nog mee) en hoe om te gaan met vervanging van het viaduct (moet dit vooruitlopend op of kan het toch gelijktijdig met de verbreding van de A58?).

Wanneer vervanging van het viaduct (al dan niet met tijdelijke maatregelen) niet kan wachten tot de verbreding van de A58 worden door RWS nu twee scenario's voorzien:

1. Het vervangen van het huidige viaduct door een nieuw viaduct waarbij niet wordt ingespeeld op de verbreding van de A58. In dit scenario komt er waarschijnlijk een tijdelijke noodbrug die na de bouw van het nieuwe viaduct weer wordt afgebroken. Nadelen hiervan zijn de kosten van een tijdelijke noodvoorziening voor Rijkswaterstaat en dat Oirschot twee keer geconfronteerd wordt met langdurige overlast.
2. Het vervangen van het huidige viaduct door een nieuw viaduct waarbij wordt ingespeeld op de verbreding van de A58. In dit geval wordt naast het huidige viaduct een geheel nieuw viaduct gebouwd volgens de

verbredingsplannen voor de A58, waarna het huidige viaduct kan worden vervangen, maar nog niet opengesteld voor verkeer. Dit heeft als voordeel dat er voor Rijkswaterstaat geen kosten zijn voor een noodvoorziening en dat de omgeving slechts één keer geconfronteerd wordt met hinder. Dit scenario betekent dat een verbreding volgens het huidige ontwerp van InnovA58 ingang wordt gezet.

De geluidsopgave en woningbouw Den Heuvel

De A58 levert geluidshinder op voor de omgeving, o.a. voor de wijk Moorland en rondom de Boterwijk. In het kader van de verbreding worden geluidsschermen geplaatst. Als gevolg van de vertraging dreigt nu ook het plaatsen van deze geluidsschermen te worden uitgesteld. Ondanks dat hier ook sprake is een autonome saneringsverplichting, geeft Rijkswaterstaat aan geen ruimte te zien om deze schermen versneld te plaatsen. Daarbij beroept Rijkswaterstaat zich op technisch, juridische en financiële gronden. Omdat de wetgever geen datum gekoppeld heeft aan deze autonome saneringsopgave, is het versneld plaatsen van deze schermen juridisch moeilijk af te dwingen. Ook voor het bouwen bij Den Heuvel is het nemen van geluidbeperkende maatregelen noodzakelijk.

Wij zijn in gesprek met de ontwikkelaar van het bouwplan bij Den Heuvel om te bepalen hoe hiermee om te gaan en te kijken welke mogelijkheden er liggen om deze woningbouwlocatie los te trekken.

Korte en lange termijn

Dagelijks worden we in Oirschot geconfronteerd met de gevolgen van de congestie op de A58 en het uitblijven van maatregelen om de impact van de A58 op de omgeving te verminderen. Op de korte termijn is er geen structurele oplossing te verwachten. Voor de langere termijn biedt deze vertraging echter ook kansen. We pleiten er bij onze regionale partners voor om deze vertraging te gebruiken om de in het verleden gemaakte keuzen te toetsen aan de actuele bereikbaarheidsopgaven. In dit proces kan mogelijk ruimte ontstaan om een vanuit de doelstellingen van brede welvaart in de hotspotregio Brainport Eindhoven te formuleren en voor Oirschot 'best haalbare lange termijn oplossing' te agenderen.

De vervangingsopgave voor het huidige viaduct zet zo'n proces mogelijk onder tijdsdruk. Wanneer blijkt dat deze om veiligheidsredenen inderdaad vooruitlopend op de verbreding moet plaatsvinden, stellen wij voor om hierbij in elk geval in te zetten op een bredere overspanning om zo meer ruimte te creëren voor het inpassen van het onderliggende wegennet, verblijfswaarde en (sociale) veiligheid.

Voor de korte termijn moet er verder onderzoek worden gedaan voor het bouwen bij Den Heuvel en de mogelijkheden om geluidsmaatregelen naar voren te halen. We sturen daarbij aan op versnellingstafels en de mogelijkheden die het Rijk biedt proberen we te benutten.

Vanwege deze samenhang blijven we de dialoog met het ministerie, de regio en versnellingstafels opzoeken. Daarnaast zullen we u als raad op de hoogte blijven houden, zodat u, wanneer het moment zich voor doet, een beslissing kunt nemen waarmee de belangen van de gemeente Oirschot in brede zin worden gediend.

24.I001981

Oirschot

Vervolg

Wanneer er nieuwe ontwikkelingen zijn, zullen we de raad d.m.v. een raadsinformatiebrief weer informeren.

Besluit

Op 1 oktober 2024 heeft ons college het volgende besluit genomen:

de raad met deze raadsinformatiebrief te informeren over de huidige ontwikkelingen rondom de verbreding van de A58.

Oirschot, 1 oktober 2024

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Saskia Willems-van Ulden
secretaris

Judith Keijzers-Verschelling
burgemeester